

Tiền thân Đức Phật phụng dưỡng cha mẹ già bị mù
Một thuở nọ, Đức-Thế-Tôn ngự tại ngôi chùa Jetavana, gần kinh-thành
Sāvattthī. Khi ấy, Đức-Thế-Tôn thuyết giảng về tích Đức-Bồ-tát
Suvāṇṇasāma, tiền-kiếp của Đức-Phật Gotama, sinh làm con của nữ đạo-sĩ
Pārikā và đạo-sĩ Dukūla sống ở trong rừng.

Đức-Bồ-tát Suvāṇṇasāma được hai vị đạo-sĩ mẹ cha đi vào rừng tìm các thứ
trái cây đem về nuôi dưỡng Đức-Bồ-tát trưởng thành.

Đức-Bồ-tát Suvāṇṇasāma thực-hành pháp-hành thiên-định với đề-mục niệm
rải tâm-từ vô lượng đến tất cả chúng-sinh. Cho nên, các loài thú dữ trong
rừng cảm nhận được tâm-từ của Đức-Bồ-tát, chúng đều trở thành các con thú
thuần tính, không còn làm khổ lẫn nhau nữa, các loài thú lớn nhỏ đều đến
quanh quần, gần gũi, chơi với Đức-Bồ-tát Suvāṇṇasāma như những người
bạn thân thiết.

Hằng ngày, Đức-Bồ-tát Suvāṇṇasāma lo giúp đỡ những công việc như quét
dọn sạch sẽ xung quanh hai cốc lá của hai vị đạo-sĩ mẹ cha, mang bình bát đi
xuống sông Migasammata lấy nước uống, nước dùng cho hai vị đạo-sĩ mẹ
cha.

Các con thú lớn nhỏ từng đàn, từng đàn đi theo sau, Đức-Bồ-tát đặt cái bình
nước trên lưng một con thú lớn, lực lưỡng khỏe mạnh đi xuống sông
Migasammata, khi lấy bình nước xong, lại đặt bình nước trên lưng con thú
lớn lực lưỡng khỏe mạnh ấy, mang nước về hai cốc lá của hai vị đạo-sĩ mẹ
cha. Cho nên, nước dùng, nước uống lúc nào cũng đầy để cho hai vị đạo-sĩ
mẹ cha dùng.

Tiền thân Đức Phật cắt thịt nuôi cha mẹ

.

Đức-Bồ-tát Suvāṇṇasāma trưởng thành lên mười sáu tuổi, hằng ngày có khả
năng đỡ đần mọi công việc cốc lá cho hai vị đạo-sĩ mẹ cha.

Một hôm, sau khi tìm các thứ trái cây trong rừng núi xong, hai vị đạo-sĩ từ
trong rừng trở về gần đến cốc lá chỗ ở của mình, thì trời đổ mưa lớn, hai vị
đạo-sĩ đi vào gốc cây lớn để trú mưa. Tại dưới gốc cây lớn ấy, có một con rắn
độc nằm trong hang, trận mưa lớn nên nước mưa thấm ướt vào người hai vị
đạo-sĩ, nước chảy xuống đất thấm vào trong hang rắn độc, nước mưa có lẫn
mồ hôi người của hai vị đạo-sĩ. Người mùi mồ hôi người, con rắn độc nổi giận,
bò lên phun hơi nọc độc vào đôi mắt của hai vị đạo-sĩ làm cho đôi mắt của
hai vị đạo-sĩ đều bị mù, không còn thấy đường về cốc lá của mình.

Khi ấy, vị đạo-sĩ Dukūla nói với nữ đạo-sĩ Pārikā biết rằng:

- Này nữ đạo-sĩ Pārikā! Đôi mắt của bần-đạo đều bị mù không nhìn thấy nữa. Vị nữ đạo-sĩ Pārikā cũng thưa với vị đạo-sĩ Dukūla rằng:

- Kính thưa Ngài Đạo-sĩ Dukūla, đôi mắt của bần-đạo cũng bị mù không còn thấy nữa.

Nữ đạo-sĩ Pārikā khóc than rằng:

- Sinh-mạng của chúng ta sẽ bị chết tại nơi đây, mà Suvāṇṇasāma, người con yêu quý không hay biết.

Tại cốc lá, Đức-Bồ-tát Suvāṇṇasāma nghĩ rằng: “Mỗi ngày, mẹ cha của ta, giờ này đã trở về cốc rồi. Hôm nay, một trận mưa lớn vừa qua cũng đã tạnh từ lâu, vì sao mẹ cha của ta chưa thấy trở về, chắc chắn có điều tai nạn gì đã xảy đến với mẹ cha của ta.”

Nghĩ xong, Đức-Bồ-tát Suvāṇṇasāma đi theo con đường mòn mà hai vị đạo-sĩ mẹ cha thường đi hằng ngày, vừa đi vừa gọi mẹ cha rằng:

- Mẹ cha ở đâu? Xin lên tiếng cho con biết!

Nghe tiếng gọi của đứa con yêu quý, hai đạo-sĩ lên tiếng dạy bảo rằng:

- Này con yêu quý! Đôi mắt của mẹ cha bị mù cả rồi. Ở đây có rắn độc nguy hiểm, con chớ nên đến gần mẹ cha con nhé!

Đức-Bồ-tát thưa rằng:

- Kính thưa mẹ cha, nếu vậy, thì xin mẹ cha cầm lấy đầu cây này.

Đức-Bồ-tát đưa đầu cây dài đến tận tay của mẹ cha, rồi mẹ cha của Đức-Bồ-tát lần theo cây đến Đức-Bồ-tát.

Đức-Bồ-tát thưa rằng:

- Kính thưa mẹ cha, do nguyên nhân nào mà làm cho đôi mắt của mẹ cha bị mù như thế này?

Tiền thân Đức Phật nhin đời 7 ngày để dành tiền bố thí chúng sinh

Hai vị đạo-sĩ mẹ cha bảo cho Đức-Bồ-tát biết rằng:

- Này con yêu quý! Trên đường về đến chỗ này, một trận mưa lớn vừa qua, mẹ cha vào trú mưa dưới cội cây này, không biết dưới cội cây có hang rắn độc, nước mưa thấm ướt toàn thân chảy xuống miệng hang, ngửi mùi mồ hôi người, con rắn độc nổi giận bò lên phun nọc độc vào đôi mắt của mẹ cha. Đó là nguyên nhân làm cho đôi mắt của mẹ cha bị mù không còn nhìn thấy gì nữa.

Lắng nghe mẹ cha thuật lại sự việc xảy ra như vậy, nhìn thấy mẹ cha bị mù đôi mắt nên vô cùng xúc động, Đức-Bồ-tát Suvāṇṇasāma khóc vì thương yêu mẹ cha, rồi nghĩ lại về bốn phận của mình, Đức-Bồ-tát Suvāṇṇasāma cười vì

hoan hỷ có được cơ hội tốt chăm lo, săn sóc phụng dưỡng mẹ cha mù đôi mắt.

Mẹ cha của Đức-Bồ-tát hỏi rằng:

- Nay Suvāṇṇasāma con yêu quý! Tại sao con khóc, rồi con lại cười như vậy ?

Đức-Bồ-tát Suvāṇṇasāma thưa rằng:

- Kính thưa mẹ cha, sở dĩ con khóc là vì con không nén được nỗi xúc động nhìn thấy mẹ cha bị mù đôi mắt không nhìn thấy gì nữa. Và sở dĩ con cười là vì con cảm thấy vui mừng là từ ngay bây giờ về sau, con có cơ hội tốt chăm lo, săn sóc, phụng dưỡng mẹ cha được an-lạc.

- Kính xin mẹ cha an tâm, con cố gắng hết sức mình để làm tròn bốn phận người con, trả ơn sinh thành dưỡng dục của mẹ cha.

Đức-Bồ-tát thưa lời an ủi mẹ cha xong, cầm tay dẫn mẹ cha trở về lại cốc lá. Đức-Bồ-tát Suvāṇṇasāma cột dây từ mỗi cốc lá của mẹ và của cha dẫn đến chỗ ngồi ăn, chỗ rửa mặt, chỗ tắm rửa, chỗ đi tiểu tiện, đại tiện, chỗ đường đi kinh hành, chỗ ngồi nghỉ mát...

Kể từ hôm ấy, Đức-Bồ-tát Suvāṇṇasāma làm tròn bốn phận người con biết chăm lo săn sóc phụng dưỡng mẹ cha một cách chu đáo. Đức-Bồ-tát thức dậy sớm thực-hành pháp-hành thiên-định với đề-mục niệm rải tâm-từ vô-lượng đến tất cả chúng-sinh.

Mỗi buổi sáng, Đức-Bồ-tát quét dọn sạch sẽ chỗ ở, giặt các bộ y phục của mẹ cha xong, vào đánh lễ mẹ cha, rồi đem bình nước cùng đàn thú đi xuống sông Migasammata lấy nước dùng, nước uống đem về, sắp đặt các loại trái cây ngon lành để mẹ cha dùng bữa sáng.

Sau khi mẹ cha dùng xong, Đức-Bồ-tát dùng phần trái cây còn lại, làm xong mọi công việc, Đức-Bồ-tát vào đánh lễ mẹ cha, xin phép đi vào rừng núi, mang giỏ đi cùng với các đàn thú vào rừng núi, để tìm các loại trái cây lớn nhỏ các loại củ, các thứ rễ cây.

Đức-Bồ-tát hái trái cây ở chỗ thấp, còn các trái cây chín ở trên cao, thì có các chú khỉ leo lên hái đem xuống, mỗi đàn thú đi theo giúp đỡ Đức-Bồ-tát tìm hái trái cây lớn nhỏ, các loại củ, các loại rễ cây, tùy theo khả năng của mỗi loài thú. Khi đầy đủ các thứ, các con thú lực lưỡng khỏe mạnh có phận sự đem về cốc lá.

Về đến cốc lá vào buổi chiều, Đức-Bồ-tát vào đánh lễ mẹ cha, dắt dẫn mẹ cha đi tắm sạch sẽ, đem bộ y phục sạch đến mẹ cha thay bộ y phục cũ, sắp đặt các

thứ trái cây, kính dâng mẹ cha dùng buổi chiều, và sắp đặt các trái cây còn lại dành để dùng buổi sáng ngày hôm sau.

Đức-Bồ-tát mang bình nước cùng với các đàn thú đi đến sông Migasammata để lấy nước dùng, nước uống đem về.

Vào mùa lạnh, Đức-Bồ-tát nấu nước ấm để cho mẹ cha tắm, và làm tròn bốn phận phục vụ mẹ cha một cách chu đáo như mỗi ngày.

Buổi tối, Đức-Bồ-tát đến mỗi cốc lá xoa bóp chân tay, thân mình của mẹ cha.

Khi trời trở lạnh, Đức-Bồ-tát đốt lò sưởi ấm đặt trong mỗi cốc lá của mẹ cha.

Hằng ngày, Đức-Bồ-tát Suvāṇṇasāma vô cùng hoan hỷ làm tròn mọi phận sự chăm lo săn sóc phụng dưỡng mẹ cha chu đáo một cách cung kính với đại-thiện-tâm hoan hỷ, không bao giờ phàn nàn một điều gì cả.

Đức-Bồ-tát Suvāṇṇasāma coi trọng việc chăm lo săn sóc phụng dưỡng mẹ cha già, đó là bốn phận thiêng liêng của người con biết ơn mẹ cha và biết trả công ơn sinh thành dưỡng dục của mẹ cha đã cho người con vay từ khi đầu thai 10 tháng, khi sinh ra đời, rồi dưỡng dục cho đến lúc trưởng thành. Cho nên, công ơn của mẹ cha thật là công ơn trời biển, vô lượng đối với người con không có gì trong đời có thể sánh được.

(Trích từ "Người biết ơn và biết đền ơn" - HT. Hộ Pháp)